

Зміни
до Порядку надання первинної медичної допомоги

1. У пункті 2 розділу I:

1) у абзаці четвертому слова «сестра медична загальної практики - сімейної медицини, акушерка» замінити словами «сестра медична / брат медичний загальної практики – сімейної медицини, акушер/акушерка»;

2) доповнити, упорядкувавши в алфавітному порядку, термінами такого змісту:

«домашній візит – відвідування сім'ї сестрою медичною / братом медичним загальної практики – сімейної медицини, фельдшером за місцем проживання для спостереження за розвитком дитини та надання медичних послуг команди з надання ПМД з медичного спостереження в сімейному середовищі;

медичне спостереження за здоровою дитиною (далі – медичне спостереження) – перелік медичних послуг команди з надання ПМД з медичного спостереження, організованих надавачем ПМД для сімей з дітьми від народження до чотирьох років, що надаються з метою збереження та зміцнення здоров'я, забезпечення нормального розвитку дітей раннього віку, профілактики хвороб, раннього виявлення порушень розвитку або ризику їх виникнення;

медичний працівник з медичного спостереження – сестра медична / брат медичний загальної практики – сімейної медицини, фельдшер, яка (який) перебуває у трудових відносинах із надавачем ПМД та пройшла (пройшов), у тому числі, відповідне навчання щодо роботи з сім'ями з дітьми до чотирьох років у тому числі щодо раннього виявлення у дітей порушень розвитку або ризику їх виникнення;

медичні послуги команди з надання ПМД з медичного спостереження – комплекс інтегрованих послуг лікаря з надання ПМД та / або сестри медичної / брата медичного загальної практики – сімейної медицини, фельдшера, що включають комплексну оцінку розвитку дитини, надання медичної, психосоціальної, консультаційної чи іншої допомоги для сімей, які є частиною комплексного медичного спостереження за здоровою дитиною відповідності до потреб кожного вікового періоду розвитку дитини та спрямовані на створення оптимальних умов для її здорового гармонійного розвитку в сприятливому безпечному середовищі, консультування щодо раціонального вигодовування та харчування, профілактики захворювань і травматизму, раннього виявлення

порушень розвитку або ризику їх виникнення, формування навичок здорового способу життя, створення середовища для активного розвитку в умовах турботливого виховання батьків.»;

2. У пунктах 10 та 11 розділу II слова «вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої)» замінити словами «або спеціалізованої»;

3. Доповнити розділом VI такого змісту:

«VI. Організація здійснення медичного спостереження за здоровою дитиною

1. Медичне спостереження за здоровою дитиною від народження до чотирьох років (далі – дитиною) організовується надавачами ПМД за місцем медичного обслуговування дитини або за місцем проживання (перебування) дитини і здійснюється командою з надання ПМД з медичного спостереження.

У команді з надання ПМД з медичного спостереження для здійснення медичного спостереження за здоровою дитиною лікарем з надання ПМД може бути лікар загальної практики - сімейний лікар або лікар-педіатр.

Медичне спостереження за здоровою дитиною не поширюється на проведення профілактичних медичних оглядів та на динамічне спостереження за пацієнтами із діагностованими хворобами.

2. Медичне спостереження за здоровою дитиною старше чотирьох років організовується відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 14 червня 2002 р. № 826 «Про затвердження Порядку медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі», від 20 січня 2021 р. № 31 «Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти» та під час профілактичних медичних оглядів.

3. Медичне спостереження за здоровою дитиною командою з надання ПМД з медичного спостереження складається з двох компонентів:

універсального, який є загальним для кожної сім'ї та складається з обов'язкових планових амбулаторних прийомів лікаря з надання ПМД та планових візитів медичного працівника з медичного спостереження до сімей з метою проведення медичного спостереження за розвитком дитини, комплексної оцінки розвитку дитини;

прогресивного, який включає позапланові амбулаторні прийоми лікаря з надання ПМД та позапланові домашні візити медичного працівника з медичного спостереження, а також надання інших медичних послуг, і застосовується для сімей, які потребують додаткового спостереження згідно з виявленими відхиленнями від показників розвитку дитини, порушеннями розвитку дитини чи високими ризиками виникнення порушень розвитку дитини внаслідок несприятливої дії біологічних чи соціальних факторів, визначених у підпунктах 1 та 2 пункту 9 Порядку раннього виявлення у дітей порушень розвитку або ризику їх виникнення і своєчасного направлення сімей з дітьми до надавачів послуги раннього втручання для отримання такої послуги, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1392 (далі – Порядок раннього виявлення).

4. Медичне спостереження дітей лікарем з надання ПМД проводиться у формі амбулаторного прийому. Лікар з надання ПМД може прийняти рішення про надання окремих послуг ПМД ним або медичним працівником з медичного спостереження за місцем проживання (перебування) дитини або з використанням технічних засобів електронних комунікацій.

Медичне спостереження дітей медичним працівником з медичного спостереження проводиться у формі домашніх візитів, а також у формі консультування, у тому числі з використанням технічних засобів електронних комунікацій.

Заходи в межах медичного спостереження дітей проводяться у присутності батьків (одного з батьків), інших законних представників.

5. Періодичність медичного спостереження визначається віком дитини.

1) Медичне спостереження лікарем з надання ПМД проводиться у формі планових амбулаторних прийомів дитини і становить:

- перший прийом – досягнення дитиною 1 місяця;
- другий прийом – 3 місяців;
- третій прийом – 6 місяців;
- четвертий прийом – 9 місяців;
- п'ятий прийом – 12 місяців.

2) Періодичність медичного спостереження медичним працівником з медичного спостереження у формі планових домашніх візитів до сімей з дітьми за місцем проживання (перебування) дитини визначається віком дитини і становить:

- перший візит – на 6-7-й день життя дитини;
- другий візит – досягнення дитиною віку 1 місяця;
- третій візит – 2 місяці;
- четвертий візит – 5 місяців;
- п'ятий візит – 8 місяців;
- шостий візит – 11 місяців;
- сьомий візит – 17 місяців;
- восьмий візит – 24 місяці (2 роки);
- дев'ятий візит – 36 місяців (3 роки);
- десятий візит (необов'язковий) – 4 роки (у разі виявлення високих ризиків виникнення порушень розвитку дитини).

У разі, якщо надавачу ПМД повідомили про факт народження дитини пізніше визначеного віку для проведення спостереження лікарем з надання ПМД чи медичним працівником з медичного спостереження або коли лікар з надання ПМД уклав з батьками (іншими законними представниками) декларацію на медичне обслуговування дитини в старшому віці, перше медичне спостереження лікарем з надання ПМД чи медичним працівником з медичного спостереження

здійснюється впродовж двох днів з дати, коли надавач ПМД дізнався про народження дитини чи лікар з надання ПМД уклав з батьками (іншими законними представниками) декларацію про медичне обслуговування дитини.

Подальше медичне спостереження здійснюється згідно встановленого цим пунктом графіку відповідно до віку дитини.

6. Медичний працівник з медичного спостереження або лікар з надання ПМД має право призначити позаплановий амбулаторний прийом або проведення позапланового домашнього візиту у разі виявлення відхилень від показників розвитку, що можуть свідчити про виникнення ризиків порушень розвитку дитини або високого ризику їх виникнення або до сімей, які мають особливі потреби і потребують додаткового спостереження згідно з виявленими порушеннями розвитку дитини чи високими ризиками виникнення порушень розвитку дитини внаслідок несприятливої дії біологічних чи соціальних факторів.

7. Про кожен факт проведення амбулаторного прийому чи домашнього візиту та результати медичного спостереження, інформацію про розвиток дитини лікар з надання ПМД або медичний працівник з медичного спостереження вносять медичні записи до Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я (далі – ЕСОЗ) відповідно до Порядку ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я, затвердженого наказом МОЗ від 28 лютого 2020 року № 587, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 березня 2020 року за № 236/34519.

8. Перелік завдань медичного працівника з медичного спостереження для планового домашнього візиту, необхідних для проведення медичного спостереження дитини включає:

- 1) післяпологове індикативне інтерв'ю (під час першого візиту);
- 2) збір анамнезу;
- 3) медичне обстеження дитини, антропометрія, оцінка стану розвитку;
- 4) консультування щодо профілактики інфекційних хвороб, вакцинації, зокрема стосовно необхідності проведення дитині обов'язкових профілактичних щеплень, а також профілактичних щеплень за станом здоров'я, епідемічними показаннями та рекомендованих щеплень, що включені до Календаря профілактичних щеплень в Україні, затвердженого наказом МОЗ від 16 вересня 2011 року № 595, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 2011 року за № 1159/19897;
- 5) оцінка вигодовування дитини, консультування щодо підтримки грудного вигодовування / харчування;

- 6) консультування з основ базового догляду за дитиною;
- 7) оцінка емоційного стану батьків, виявлення ризику післяпологової депресії;
- 8) оцінка та консультування з організації безпечного середовища для дитини, профілактики травматизму, виявлення соціально-побутових ризиків;
- 9) консультування з питань виховання та раннього розвитку дитини;
- 10) консультування з питань профілактики рахіту, анемії, синдрому раптової смерті, ознак та станів загрозливих для життя дитини.

Після виконання всіх завдань медичний працівник з медичного спостереження оцінює отримані показники розвитку дитини та робить висновок щодо її розвитку.

У разі виявлення в дитини відхилень від показників розвитку, які можуть свідчити про ризики виникнення порушень розвитку чи інші ризики, які можуть вплинути на стан здоров'я чи нормальний фізичний і психічний розвиток дитини, медичний працівник з медичного спостереження повідомляє про це лікаря з надання ПМД та пропонує батькам пройти огляд у лікаря з надання ПМД згідно з пунктом 6 Порядку раннього виявлення.

9. Графік роботи медичного працівника з медичного спостереження (з урахуванням виїздів та роботи в закладі) затверджується надавачем ПМД на певний період (місяць) з урахуванням періодичності проведення планових домашніх візитів, необхідності проведення позапланових домашніх візитів, необхідного часу для приїзду за місцем проживання сімей, а також необхідності виконання інших завдань в закладі надавача ПМД (проведення консультацій батьків (одного з батьків), ведення медичної документації, співпраці з лікарем з надання ПМД тощо).

Графік роботи медичного працівника з медичного спостереження повинен включати не більше 4 домашніх візитів за місцем проживання сімей у робочий день. Рекомендована тривалість домашнього візиту до сімей з дітьми складає 60-90 хвилин, але не менше 45 хвилин.

Відповідно до затвердженого графіку роботи медичний працівник з медичного спостереження складає графік індивідуальних планових та позапланових домашніх візитів.

10. Планові та позапланові домашні візити здійснюються в дату та час, що завчасно визначені медичним працівником з медичного спостереження та погоджені з батьками (одним з батьків) або іншими законними представниками.

Під час планового домашнього візиту медичний працівник з медичного спостереження виконує мінімально перелік завдань медичного працівника для планового домашнього візиту, необхідних для проведення оцінки розвитку дитини.

Під час здійснення позапланового домашнього візиту медичний працівник з медичного спостереження виконує завдання, які обумовлені виявленим ризиком і спрямовані на його усунення.

11. Під час планового амбулаторного прийому лікар з надання ПМД виконує мінімальний обсяг завдань щодо огляду дитини, визначений в пункті 6 Порядку раннього виявлення, надає рекомендації батькам з питань догляду за дитиною, направляє на проведення додаткових досліджень, обстежень (у разі необхідності), проводить консультування щодо профілактики інфекційних хвороб, вакцинації, зокрема стосовно необхідності проведення дитині обов'язкових профілактичних щеплень, а також профілактичних щеплень за станом здоров'я, епідемічними показаннями та рекомендованих щеплень, що включені до Календаря профілактичних щеплень в Україні. При виявленні порушень строків проведення планової вакцинації, направляє на щеплення з дотриманням мінімальних інтервалів та вимог, визначених пунктом 2 розділу II Календаря профілактичних щеплень в Україні, затвердженого наказом МОЗ від 16 вересня 2011 року № 595, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 2011 року за № 1159/19897.

У разі виявлення порушень розвитку дитини або високих ризиків виникнення порушень розвитку внаслідок несприятливої дії біологічних чи соціальних ризиків лікар з надання ПМД направляє сім'ю з дитиною до надавача послуги раннього втручання згідно з Порядком раннього виявлення. Подальше медичне спостереження за дитиною, у якої виявлено порушення розвитку чи ризики їх виникнення та лікування дитини здійснюється відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я.

12. У разі виявлення ризиків соціально-побутових умов сім'ї, які свідчать про виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапляння в такі обставини, медичний працівник з медичного спостереження повідомляє про ці факти лікаря з надання ПМД, який повідомляє надавача соціальних послуг відповідно до абзацу другого пункту 7 Порядку організації надання соціальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 587.

13. У разі виявлення ризиків перебування дитини у складних життєвих обставинах, взаємодія медичного працівника з медичного спостереження та лікаря з надання ПМД з органами Національної поліції та службою у справах дітей за місцем виявлення та (або) проживання (перебування) такої дитини проводиться згідно з пунктом 8 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженим постановою Кабінету

Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585.

14. У разі виявлення ризиків насильства в сім'ї медичний працівник з медичного спостереження, лікар з надання ПМД діють відповідно до пункту 43 Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 658.»;

4. У додатку 1:

1) у пункті 4 слова «вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої)» замінити словами «або спеціалізованої»;

2) у пунктах 5 та 6 слова «вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої)» замінити словом «спеціалізованої»;

3) пункт 16 – після слів «на здоров'я» доповнити словами такого змісту:
«забезпечення заходів, спрямованих на виявлення та документування фактів домашнього насильства та насильства за ознакою статі, інформування постраждалої від насильства особи про права, заходи та соціальні послуги, якими вона може скористатися, у тому числі про можливість отримання безоплатної правової допомоги відповідно до законодавства»;

4) доповнити пунктом 18 такого змісту:

«18. Надання психосоціальної допомоги та психосоціальних послуг щодо питань психічного здоров'я населення (у разі наявності умов та проходження спеціального навчання за сертифікованою програмою mhGAP) відповідно до наказу МОЗ від 13 грудня 2023 року № 2118 «Про організацію надання психосоціальної допомоги населенню», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 25 січня 2024 року за № 126/41471.»;

5. У додатку 2:

1) у назві після слів «медичних втручань» доповнити словами «та скринінгів»;

2) рядок таблиці

«

Туберкульоз	Контакти з хворими на активний туберкульоз; наявність ВІЛ; перебування у закладах Державної кримінально-виконавчої служби	Будь-який вік, якщо є ФР	Опитування на наявність симптомів понад 2 тижні	Щороку
-------------	---	--------------------------	---	--------

	України			
--	---------	--	--	--

»

викласти у такій редакції:

«

Туберкульоз	Групи підвищеного ризику розвитку туберкульозу, визначені галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я	Будь-який вік, якщо є ФР	Опитування стосовно факторів ризику та симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз з використанням скринінгової анкети Направлення на радіологічне обстеження органів грудної порожнини відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я	Щороку За наявності ФР – щороку
-------------	---	--------------------------	--	--

»;

3) доповнити таблицю рядком такого змісту:

«

Рак шийки матки	ВІЛ; вірус папіломи людини (ВПЛ); наявність інших інфекцій, що передаються статевим шляхом, куріння	Ж - 35 років і старші	Направлення на ПАП-тест	Кожні 10 років
-----------------	---	-----------------------	-------------------------	----------------

».

В.о. Директора Департаменту
медичних послуг

Євгеній ГОНЧАР